

Emekli Sandığı Ege Bölge Müdürü Ata Mumcu:

“Tek çatı altında birleşme ilaçlarda yaşanan karmaşayı bitirecek”

Emekli Sandığı, kamu kuruluşlarında çalışan kamu personelinin ayrı sosyal güvenlik sandıklarında, farklı emekli mevzuatına tabi tutulmalarının yarattığı sakıncaların giderilmesi amacıyla Haziran 1949 tarihinde kabul edilen ve 1 Ocak 1950 tarihinde yürürlüğe giren 5434 sayılı yasa ile kuruldu. Başlangıçta sadece memurlar ve askeri personelden sorumlu olan Emekli Sandığı'nın kapsamına daha sonra belediye başkanları, il daimi encümen üyeleri, milletvekilleri, askeri oğul öğrencileri ve bazı kuruluşlardaki sözleşmeliler de dahil edildi. Ancak Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu'nun Meclis'te yürürlüğe girmesiyle Emekli Sandığı da, Bağ-Kur ve SSK ile birlikte Sosyal Güvenlik Kurumu çatısı altında girdi. Tüm Ege Bölgesi'nde toplam 56 bin Emekli Sandığı mensubu ve ailesine, anlaşmalı olduğu 3277 eczane aracılığı hizmet veren Emekli Sandığı Ege Bölge Müdürü Ata Mumcu bu sayıda konuğumuz oldu.

□ Emekli Sandığı, provizyon sisteminin işleyişinde sıkıntılar yaşıyor mu?

Emekli Sandığı olarak bilgisayar sistemimizi tamamen oturttuk. Diğer kurumlarda bizim sistemimiz üzerinden işleme başladılar. Dolayısıyla Emekli Sandığı sistemi üzerinde bir sorun söz konusu değil. Ama internet bağlantılarında zaman zaman yaşanan genel bir sorun, ister istemez bizim bilgisayar sistemimizi de etkileniyor. Ancak onun dışında bir problem söz konusu değil. Bu konuda kişisel olarak Emekli Sandığı bilgisayar sistemi ile problemleri olan eczacılarımız bize başvururlarsa, sorunun kaynağını bulmak ve çözüm üretmek için kendilerine mutlaka yardımcı oluruz.

□ Muadil ilaç uygulaması son günlerde eczacıların yaşadığı en büyük problemlerden bir tanesi, Emekli Sandığı'nda muadil ilaç belirlenmesi nasıl yapılıyor?

Muadil ilacın belirlenmesinde TEB

ve Maliye Bakanlığı birlikte çalışıyorlar. Bütçe Uygulama Talimatnamesi'ne göre farmasötik olarak eşdeğer maddeler içeren ilaçlar, eşdeğer ilaç olarak değerlendiriliyor.

□ Emekli Sandığı'nın karşıladığı ilaçlar tamamen farmasötik eşdeğerlik mi taşıyor?

Doktorun reçeteye yazdığı ilaç, hastanın kullanmasını arzu ettiği ilaçtır. Eğer aynı etken maddeyi ihtiva eden, birden fazla üretim varsa bunun en ucuzunun yüzde 30 fazlası kadar Emekli Sandığı ödeme yapmaktadır. Eğer 'Hasta ben doktorumun yazdığı ilacı istiyorum' derse, aradaki farkı ödemek suretiyle doktorun yazdığı ilacı alma imkanına sahiptir. Ancak fark bedeli ödemek istemiyorsa o zaman eczacının verdiği aynı etken maddeyi ihtiva eden ilacı alır. Her iki ilaç etki ve eylem mekanizması açısından da teknik olarak farmasötik eşdeğer oldukları için, fark da yoktur.

❑ Muadil ilacın içindeki etken maddeler hastaya zararlı olabilir mi?

Çok teknik bir konu tabii ki ilacın farmakolojik yapısı ve etken maddesi ciddi anlamda eşdeğer olmazsa ona eşdeğer denmez. Ama titizlikle aynı etken maddeyi ihtiva eden ilaçlar seçiliyor.

❑ Hastaların eşdeğer ilaç uygulamasından mağdur olmaması için, sorumluluk sadece eczacının mı? Hekimlerin bir sorumluluğu yok mu?

Hekimlik ve eczacılık farklı iki meslek. İlaç konusunda uzman olan kişi eczacıdır. Hekimin eczacının işine, eczacının da hekimin teşhisine müdahale etme hakkı yoktur.

❑ Hekimler, kurumların karşıladığı ilaçlar konusunda bilgi sahibi oluyorlar mı?

Bu konuyu araştırıp, takip etmek hekimlerin kendi inisiyatifinde.

❑ Sistemde hızla değişen ilaç Yönetmeliği'nin eczacılar tarafından takibini kolaylaştırmak mümkün müdür?

Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı süratli bir biçimde değişiklikleri sisteme giriyor, hepsinin bilgisi hızlı şekilde güncelleniyor ve eczacılarımıza ulaşıyor.

❑ Sıkıntı sisteme ulaşmada değil de sistemdeki sık değişikliklerde...

Sağlık Bakanlığı bir ilacı değiştiriyor, bunu bize yazıyor. Sağlık İşleri Dairesi Başkanlığı süratle Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı aracılığı ile bunu düzeltip gönderiyor. Bilgi işlem

Dairesi Başkanlığı o işi yaparken, hemen sisteme geçiyor zaten. Ama sürekli meydana gelen yönetmelik değişiklikleri Emekli Sandığı ile alakalı bir hadise değil.

❑ Hekimler, İlaç Yönetmeliği'ndeki değişiklikler konusunda bilgilendirilemez mi?

Hekimleri bilgilendirmek mümkün değil. Hastanelere bilgilendirme gönderilebilir belki ama, bunu yapacak kurum Sağlık Bakanlığı. Bu otomasyon olmadan mümkün değil. Bakanlık birini göndermeden, diğeri değişiyor. Doktorlara böyle bir bilgilendirme yapmak zor olacaktır. Ama zaman içerisinde "Akıllı Kart" dediğimiz sisteme geçecek doktorlar ve sisteme girip güncel değişiklikleri rahatlıkla izleyebilecekler. Böylece hangi doktor hangi ilacı yazabileceğini bilecek, o zaman yaşanan problemler büyük ölçüde ortadan kalkacak.

"Tek çatı altında birleşme zamanı alacak"

❑ Sosyal Güvenlik Kurumları'nın tek çatı altında birleştirilmesi çalışmaları ne durumda?

Kurumları tek çatı altında birleştiren Kanun çıktı. Sistem altyapısı zamanla oturacak. Yasada da üç yıl bir süreç verilmiş. Bu üç yıl Bakanlar Kurulu'nun da 2 yıl arttırma yetkisi var. Bütün veri tabanlarının birleşmesi lazım her şeyden önce, ama bu zaman alacak.

❑ Siz ne kadar bir zaman öngörüyorsunuz? Çalışmalar başladı mı?

Alt yapı çalışmaları üç kurum arasında başladı. Kayıtlarda vatandaşlık numaraları birleştirilmeye başlandı. Böylece sicil kayıtları oluşacak. Zaten önemli olan sicilin oluşması, veri tabanının oluşması. Bana kalırsa bir buçuk yıllık bir süreçte bu işlem oturur.

❑ Birleşme eczaneleri de olumlu yönde mi etkileyecek?

Tabii. Ortak protokol olacak. Şu anda Bağkur'un, SSK'nın, Emekli Sandığı'nın eczacılarla yapmış olduğu protokol farklı olduğu için, ilaçlarda yaşanan karmaşa bitecek.

❑ Genel Sağlık Sigortası, gibi sağlık sistemine getirilmek istenen yenilikleri nasıl değerlendiriyorsunuz?

Genel Sağlık Sigortası 1974'ten beri gündemde. Tüm toplum bu sistemin içine girdiğinde artık a,b,c kurumu kavramları kalmayacak. Hizmet tek noktadan alınacak, tek noktaya ödenecek. Daha kaliteli bir sağlık sistemi ortaya çıkacaktır diye düşünüyorum.

❑ Son olarak eczacılara vermek istediğiniz bir mesaj var mı?

Emekli Sandığı olarak eczacılarla ilişkilerimizi büyük oranda oturttuğumuza inanıyorum. Zaman zaman eczacılarımızın mevzuatı takip etmemelerinden kaynaklanan sorun olsada, buradaki arkadaşlarımız ellerinden geldiğince onlara yardımcı oluyorlar.

Kişilikte erken doğum etkisi

İngiltere'de yapılan bir araştırma, bebeklerin normalden erken doğmasının, yetişkinliklerinde kişiliklerini etkileyebileceğini ortaya koydu. Psikiyatri Enstitüsü'nün yaptığı araştırmada, erken doğumla dünyaya gelen 18-19 yaşlarındaki gençlerin kişilik özellikleri, normal zamanda doğan akranlarıyla karşılaştırıldı. Araştırma sonucunda, erken doğan bebeklerin, özellikle de kızların, daha kaygılı ve içine kapanık olduğu ve daha yüksek oranda depresyon riski taşıdığı

belirlendi. American Journal Pediatrics dergisinde yayımlanan araştırma dahilinde, 33 haftadan önce doğan 108 genç incelendi. Hepsinin özellikleri,

normal zamanda doğan 67 akranıyla karşılaştırıldı. Uzmanlar, prematüre doğumun, depresyon ve anksiyeteye daha yatkın kişilik özellikleri doğurabileceği sonucuna vardıklarını, fakat bunun nedeni hakkında henüz kesin veriler olmadığını belirttiler. Araştırma ekibinden Dr. Matthew Allin, "erken doğum nedeniyle çok az da olsa beyin hasarı oluşabilmesi, kuvözde büyümenin ebeveynlerle ilişkileri etkilemesi" gibi nedenlerin kişilik üzerinde etkili olabileceğini dile getirdi.